

JUSTICIA SOCIAL

PREU:
15 CTS.

Llei d'higiene catalana: bandejar el lerroxisme

ORGAN DE LA UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA

UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA Organització de la U. S. C.

Sessió del dia 27

EL PRESIDENT DE MESA, company Fronjosà, obre la sessió a un quart d'onze de la nit, amb assistència de 26 delegats i els regidors de la Federació Comarcal de Barcelona, companys Niraú, Campalans i Duran i Guàrdia.

A petició de la Presidència, es dona per llegit l'informe que presenten els companys regidors, i es posa a discussió.

DURAN I GUARDIA dona explicacions sobre l'informe. Lamenta que per la manca de temps no s'hagi pogut fer tan extens com caldria. Dona detalls sobre la gestió de la nostra minoria en els departaments de Proveïments, Foment, Política Social, etc.

GUARDIOLA indica que la delegació del districte novè ha trobat incomplet l'informe. Deplora que l'obra de la U. S. C. quedi confosa amb la de la majoria.

CASTELLTORT pregunta per què en l'informe no es parla de la qüestió financera.

DURAN I GUARDIA aclareix que la U. S. C. no té cap representant en la Comissió de Finances de l'Ajuntament.

CASTELLTORT manifesta que la delegació del districte cinquè porta el mandat imperatiu de fer constar que l'informe dels regidors és incomplet i, per damunt de tot, mancat d'esperit socialista. A fi de no confondre's amb els partits d'esquerra, cal que accentuem la nostra posició netament socialista.

RUIZ, en nom de la delegació del districte vuitè, es solidaritza amb les manifestacions dels anteriors delegats. Troba a mancar en l'informe punts de referència a les responsabilitats que cal exigir als homes de la dictadura.

ROSSELLI, MONTANE assenyalava que a una minoria tan reduïda com la U. S. C. no es poden demanar gaires coses, ni, sobretot, exigir responsabilitats per una obra que no ha pogut fer, ja que no és ella la que té el govern de la ciutat.

RAMIS s'adhereix a les manifestacions dels companys Guardiola, Castellort i Ruiz. Lamenta que el càrrec de diputat hagi restat el company Campalans a la nostra minoria municipal. Indica que si la nostra representació no pot fer obra de govern, ha d'ésser, almenys, l'esperó que empe-

Congrés Constitutiu de la Federació Comarcal de Barcelona

nyi la majoria a fer-la. Pregunta al company Duran i Guàrdia per què en una sessió municipal es va declarar enemic de la municipalització i per què en una altra es va abstenir de votar contra Anguera de Sojo.

GRANIER-BARRERA remarca que per la nostra aliança amb l'Esquerra Republicana ens vam fer responsables de la tasca que s'aniria a fer a l'Ajuntament. Mentre aquesta aliança no es desfai, tot el que faci la majoria, tant pot ésser imputat a l'Esquerra com a nosaltres. La nostra minoria no pot tenir la responsabilitat del govern de la ciutat ni de la majoria, i si arriba un moment que cal votar contra la majoria, cal votar sempre en un sentit més avançat que ella. Cal, sobretot, proclamar el nostre socialisme. No és necessari que fem demagogia, sinó presentar en cada moment la nostra solució.

ROURE I TORENT manifesta que el company Rossell i Montané ha expressat bé el sentir de llurs representants, però cal afegir que una gran part dels afiliats a aquella secció, troben també que l'actuació dels regidors hauria pogut ésser de més franca oposició. S'adhereix a les preguntes de Ramis.

JUFRESA assenyalava la impossibilitat de fer tasca socialista a l'Ajuntament, quan encara no s'ha fet la revolució que alteri no sols l'ordre polític, sinó també l'econòmic.

ROPES reconeix la duresa de la tasca dels nostres regidors i demana que se li doni més publicitat.

CASES pregunta si és veritat que en l'hora actual l'Ajuntament té dret a la reversió de certes línies de tramvies.

CAMPALANS contesta les interpel·lacions dels delegats i s'explica la impaciència que senten tots ells. Fa una breu història de les eleccions i del triomf de l'Esquerra i de la U. S. C. Assenyalava la gran dificultat que suposa el no tenir encara l'Estatut, i diu que mentre Catalunya no tingui la llibertat no podrà haver-hi socialisme. Declara que l'obra que ha realitzat la nostra minoria municipal és de sacrifici. Ella no ha fet el que hauria

hagut de fer, però la seva sola presència ha bastat perquè no es fessin coses que no s'hàn de fer. L'actuació de la nostra minoria ha estat deficient, és veritat, però el seu moviment ha estat limitat per les circumstàncies. No es podia fer agitació en uns moments en què perillava la República, ni es poden usar certs procediments que usen els partits fàcils.

Contestant les crítiques fetes sobre el criteri exposat manté vegades pels nostres regidors, referent a municipalització, indica la impossibilitat que l'Ajuntament es faci càrrec actualment de cap servei mentre no tingui reorganitzada la màquina burocràtica. Pel que fa als tramvies, diu que l'Ajuntament encara no té dret a la reversió de cap línia.

Fa referència a les proposicions presentades per la nostra minoria i diu que totes van endavant, malgrat tots els entrebancs.

NIRAÚ regracia les crítiques que li han estat adreçades. Assenyalava també la impossibilitat de fer obra específicament socialista, que és tan difícil fer-la simplement republicana, i el sacrifici que això representa per als nos-

tres regidors. Fa una llarga relació de l'obra feta a la Comissió de Cultura i dels nous projectes que hi ha per realitzar, molts d'ells deguts a la iniciativa de la nostra representació. Manifesta que el nou programa de cultura de l'Ajuntament de Barcelona hi va comprès tot el programa mínim, i adue el màxim, de cultura de la U. S. C. Parla de diversos aspectes de l'obra de cultura en projecte, especialment de la creació de nous grups escolars, de l'ampliació de les colònies de vacances, de les colònies permanents, de les escoles d'anormals, de les escoles comercials i professionals, de la Universitat Popular, etc. Indica que l'orientació que informa aquests projectes és autènticament socialista.

DURAN I GUARDIA contesta les observacions fetes sobre l'informe. Assenyalava que en el si de les Comissions s'ha defensat sempre l'orientació socialista, però assenyalava també la impossibilitat de posar-la en pràctica. Fa remarcar les atribucions limitadíssimes que té l'Ajuntament en matèria fiscal i la impossibilitat d'influir en el nou pressupost mentre no s'hagi aconseguit una nova llei municipal.

Amb referència a la municipalització, declara que si l'Ajuntament anés avui a la municipalització de qualsevol servei, aniria al fracàs, per la manca

(Segueix a la pàgina 4)

L'augment de les tarifes dels tramvies

Tramvies de Barcelona, S. A., ha donat la campanada. El senyor Arruga ens ha demostrat pràcticament que almenys és tan «home» com el seu antecessor, i tant si és cert com no el que diuen que li ho va prometre l'alcalde, com que sap que al fi i al cap hi ha un contracte i unes clàusules que després de tot la influència que deixen a l'Ajuntament és molt limitada, i en l'afer de les tarifes, mentre no depassi el tipus previst, completament nulla, s'ha lligat la manta al cap

i ha dit: Aquí va això; si a l'Ajuntament no li agrada, que ho deixi, i si els ciutadans protesten, com que no he fugit del contractat, la guàrdia civil o la policia ja s'encarregaran de fer-los entrar en raó en últim terme.

Molt bé; tenen raó el senyor Arruga i el Consell de la Companyia de Tramvies. Però el poble sap moltes coses que aquests senyors es pensen que ignora. En primer terme, podríem demostrar que aquest augment desproporcionat de les tarifes no es deu únicament i precisament a la puja dels sous dels empleats a conseqüència de la darrera vaga, sinó que la situació econòmica difícil de la companyia arrenca de la valoració que es donà al negoci en la seva totalitat, quan la màxima patum il·lustre de la Lliga proposà a la banca catalana l'adquisició de la xarxa de tramvies als belgues. Si l'adquisició de l'empresa ha resultat un mal negoci per la forma en que es va valoritzar, el poble de Barcelona no hi té cap culpa, i, per tant, cal tenir-ho en compte quan vingueri el moment en què el Ministeri d'Obres Públiques deixi a Catalunya, i particularment al nostre Municipi, les mans ben deslligades per a resoldre aquest afer tan irritant com és el que una empresa poderosa pugui posar la defensa dels seus interessos, ferits pels seus propis errors, per damunt de la voluntat i les possibilitats dels ciutadans barcelonins.

Però l'Ajuntament té el deure de no mirar impassible aquesta qüestió, i com que la companyia incorreix permanentment en falta respecte de les ordenances municipals i del propi contracte signat, cal que se li faci comprendre que la compensació és un mètode de convivència. No sols en

el servei insuficient i detestable en algunes línies, pot intervenir amb plena autoritat l'Ajuntament, sinó que si s'encarregava a gent imparcial i competent la verificació de la via per a veure si s'ajusta als termes del contracte, l'empresa es veuria obligada a modificar pel cap baix el setanta per cent de la xarxa. Això portaria consegüentment una pila d'obres a la via pública, que les formalitats i els impostos dels permisos per a realitzar-les, la companyia mai no els ha complert, i en canvi ha sotmès els ciutadans a una infinitat de molesties i de perjudicis. I no parlem del sistema de circulació amb direcció única, puix és molt discutible si l'Ajuntament pot o no obligar la Companyia en aquesta matèria.

Avui hi ha raons d'ordre tècnic i econòmic que no aconsellen la municipalització dels tramvies de Barcelona, almenys en aquest moment. Tal com està valoritzada la totalitat de l'empresa i les perspectives que hi ha en virtut de la competència del caudal, la collectivització dels tramvies, els més interessats en què es realitzi, potser sí que siguin els mateixos propietaris. L'Ajuntament, si és verament republicà i socialitzant com propaguen per tot arreu els seus homes, té una ocasió de demostrar-ho amb una solució justa i legal, abaratint els transports urbans amb l'establiment de noves línies d'autoòmnibus concedides a cooperatives de treballadors del transport, controlades pel Municipi, i si simultàniament ens donem compte que a Barcelona hi ha almenys dues cases ben utilitzades per a fer aquests vehicles i que actualment travessen una profunda crisi de treball, potser veuríem altres conseqüències. JOAN FRONJOSÀ

DEL PARAL·LEL AL RITZ

Ha vingut el senyor Lerrox a Barcelona i ha sopat i ha parlat al Ritz. Preu del cobert: 30 pessetes. Som ben lluny de les «meriendas republicanas» a trenta cèntims per cap. El «pavo republicano», que deia Lerrox amb el seu llenguatge barroer, ja és a taula. Però els comensals no són els «jóvenes bárbaros» ni las «damas rojas» del Paralel.

Ara el cap de taula ha estat el senyor Mateu, ex-senador monàrquic per Lleida, ex-diputat monàrquic per Cervera, tipus clàssic del cacic borbònic. I li feien costat el Dr. Esquerdo, ex-candidat de la Unió Monàrquica; Guanyabens, ex-diputat de la dictadura; Pich i Pon, republicà passat a la monarquia, i monàrquic passat a la república; Dualde, instrument de la dictadura al Col·legi d'Advocats i a la Universitat; Sedó i Mas Bagà, símbol del patronatge de tradició negra, i tants i tants ex-pupistes i ex-monàrquics que es saludaven efusivament—ha escrit un diari gens liberal—perquè no s'havien vist dençà de la

dissolució de les Unions Patriòtiques.»

L'entusiasme republicà d'aquests senyors, barrejats amb els radicals de la «vella guàrdia», molt coneguda per les empremtes digitals deixades a l'Ajuntament, abranda el verb de Lerrox. I és ell, amb l'escorta nova, l'única esperança de la República. I l'exemplaritat de la democràcia.

Perquè Lerrox no es desdiiu de res, ni es torna enrera de res. El que va dir, ho repeteix ara. El que va fer, ho tornaria a fer ara, si el deixessin. Però, amb una diferència. Abans parlava i actuava amb paraòles, com Jesucrist. Quan va dir: «Alzad el velo de las vírgenes y elevadlas a la categoría de madres», va cantar les excel·lències de la maternitat. Quan va dir: «a chupar sangre de burgueses», va cantar l'albada de la reconciliació de classes. I quan, seguit de la host, va convertir l'Ajuntament en pati de Monipodi, va donar una lliçó pràctica de capitalisme equitatiu i aciençat.

Paraòles: paraules i acts que de la més eixorca barroeria puguen al cel.

Lerrox va triomfar en el Ritz. Les seves paraules queien com aigua benedicta damunt les testes dels benemèrits que l'envoltaven. Tots ells, com Lerrox, han estat paraòlics. Varen ésser monàrquics, varen ésser pupistes, varen ésser sometentistes, varen ésser menjafrares, varen ésser companys en les «meriendas de negros», varen ésser socis en l'administració dels cabals municipals, varen ésser llot de demagogia i d'oligarquia, paraòlicament: per a honorar les virtuts republicanes avui que tenim república conquerida pels altres i que la virtut es cotitza.

Del Paralel al Ritz: hens ací la trajectòria d'una vida indesitjable, d'una psicologia morbosa, d'una ambició crematística, d'un home i d'una escola que la República ha de bandejar per raons d'higiene i d'honestat ciutadans.

LA U. S. C. A LES CONSTITUENTS

DISCURS DE M. SERRA I MORET

En la sessió del dia 25 de febrer, el company M. Serra i Moret va pronunciar el següent discurs:

SERRA MORET. Al intervenir en este debate, Sres. Diputats, en nombre de la Izquierda Republicana y de la Unión Socialista de Cataluña, he de anunciar, desde luego, que no voy a decir grandes novedades, porque si difícil es decir novedades en estas cuestiones, mucho más difícil es que sea yo el que las diga.

Por eso se hace simpática la postura del señor Ministro de Hacienda, que ha traído a la Cámara, en esta forma llana y sencilla, casi podríamos decir ingenua, un proyecto de nivelación del Presupuesto, con el que yo creo que todos los sectores de la Cámara están perfectamente de acuerdo. El Sr. Ministro de Hacienda no ha traído ese proyecto armado con cifras ni con estadísticas, cosa que le hubiera sido fácil y con la que quizás habría atraído mayor atención y en cierta manera fundamentado mejor el proyecto que ha formulado. En realidad, el Sr. Ministro de Hacienda ha venido con un argumento claro y sencillo diciendo: como no hay tiempo para cambiar las bases de tributación y como se necesita que el Presupuesto sea nivelado, hemos traído aquí unos aumentos de las tarifas de tributación en lo que son impuestos directos, con unos cálculos aproximados de lo que han de producir estos aumentos, con lo cual consideramos posible la nivelación del Presupuesto.

Precisamente por esta sencillez, precisamente porque el señor Ministro no hace ninguna declaración ni de sus principios ni de sus orientaciones, sino que pura y simplemente trae aquí, para un caso de emergencia, para un caso de precisión, un proyecto de aumento de tarifas, es por lo que nosotros apoyamos el proyecto del señor Ministro, creyendo realmente que éste no es un proyecto definitivo ni siquiera una orientación del Gobierno ni del señor Ministro. Creemos nosotros que el señor Ministro y el Gobierno tienen otras orientaciones, otros planes y otros proyectos respecto a la tributación; creemos que ellos han de coincidir con nosotros—y lo han dicho esta tarde el señor Ministro y otros señores Diputados—en que es preciso cambiar totalmente las bases de la tributación, porque son anticuadas y porque no sirven los fines de la economía nacional; pero sabemos que esto no se improvisa, que en los dos meses que lleva de Ministro el señor Carner no podía presentarnos un proyecto de modificación de bases de tributación, porque era imposible que esto lo improvisara, como era imposible que nos trajera un estudio en forma adecuada para que pudiésemos conocer su opinión y votar a favor de un cambio tan radical como necesita el país, y muy particularmente para dar el tono de lo que es su criterio respecto de las reformas tributarias. Pero si estimamos—y creo que abundará en la misma opinión el señor Ministro de Hacienda—que es posible, cuando esté el Gobierno en una situación más tranquila, sin los apuros de que nos hablaba el señor Ministro, sin estas tribulaciones financieras y económicas en que se halla, proceder al estudio de una reforma tributaria que, sin ser muy radical, sin ser socializante, sin herir los sentimientos del propio señor Ministro (ayer nos decía que él no era socialista, sino sencillamente un burgués, pero de criterio seguramente moderno y adecuado a los tiempos en que vivimos), permita encontrar soluciones que den satisfacción a los contribuyentes y puedan al mismo tiempo poner a la Hacienda pública en una situación holgada y fácil.

Yo creo, señor Ministro, que una reforma tributaria, aun aceptando las propias bases de que hoy nos servimos, es posible aplicando a todas las contribuciones directas el criterio que es ya universalmente aceptado en todos los países capitalistas, de que deben aplicarse escalas progresivas y particularmente en lo que se refiere a contribución territorial. No es ello muy complicado, y creo que en menos de un año podría cambiarse el sistema. La tributación, en la forma que se realiza hoy, es evidentemente injusta. En algunos casos, como todos sabemos y nos lo han dicho esta tarde los señores Diputados, la tierra no es riqueza, y en otros, en cambio, la tierra es riqueza y es renta. Por consiguiente, yo creo que sería muy fácil aplicar estos principios de tributación progresiva a todas las contribuciones directas y, en particular, a la Territorial. Pero, además, sería muy fácil de aplicar también un principio de unidad de contribuciones que simplificaría enormemente el sistema de recaudación, haciendo que el contribuyente pagara, en virtud de un solo documento, todos los tributos, absolutamente todos los tributos que satisface al Estado. Con ello, como digo, se simplificaría muchísimo la recaudación y la marcha de la Administración y se tendría un conocimiento directo y exacto de la riqueza de los ciudadanos, para llegar más tarde a lo que llegaremos, un día u otro, pero a lo que llegaremos, indefectiblemente, porque a ello han llegado casi todos los países: a establecer el impuesto sobre la renta, del cual nosotros no podemos escaparnos y hemos de desear que llegue cuanto antes.

Creo que el señor Ministro y el Gobierno abundan en esta opinión. Por eso nosotros les apoyamos y les daremos nuestro voto en este momento, porque entendemos que el criterio expuesto en estos aumentos de tarifas no es definitivo ni es un criterio de Gobierno, sino que, sencillamente, es un caso de emergencia. Y así como nosotros hacemos honor al Gobierno creyendo que no es su criterio de contribuir ciudadanos y que si lo hace es obligado por las circunstancias, que no puede rehuir, asimismo creo que cuando ha llegado a esta solución simple de aumentar las tarifas de la contribución, lo ha hecho, sencillamente, para salvar en estos momentos la situación de la Hacienda pública y llegar a la nivelación deseada. Repito que creo que el señor Ministro abundará en el criterio de que eso es puramente temporal y transitorio. Creo, además, que de las manifestaciones que él ha hecho y de las que pueda hacer en el curso de este debate, saldrá, de una manera muy clara, el criterio del Gobierno de que de los aumentos que hoy se proyectan, y que probablemente aprobará la Cámara, no ha de resultar un nuevo gravamen perpetuo para el contribuyente, sino que sencillamente representan una medida transitoria para llegar después

a todos los proyectos de más envergadura y más importancia que ha de ofrecer el Gobierno en cuanto a tributación.

Con algunas enmiendas que nosotros hemos de presentar, veremos si en algún aspecto se puede modificar o perfeccionar el proyecto; pero así, de una manera vaga, quisiera yo indicar al señor Ministro la necesidad de exceptuar de aumento alguno a aquellos contribuyentes que paguen por industrial, cuyas tarifas ahora no recuerdo precisamente, que son aquellos artesanos que viven de su trabajo y que pueden ser conceptuados entre las masas proletarias. En realidad, éstos no debían haber pagado nunca contribución industrial, porque la contribución gravita sobre lo que son herramientas o instrumentos de trabajo del que lo realiza directamente, y quisiera que se viera la posibilidad de que el señor Ministro de Hacienda hiciera excepción de este caso, contribuyendo así en esta forma a establecer ya desde ahora un criterio, y podríamos decir después, cuando vengan las modificaciones que indudablemente han de venir y se aplique el criterio de la tributación progresiva en todos los aspectos de las contribuciones directas, que habíamos hecho un gran servicio al país,

porque en realidad nosotros debemos amparar a aquellos que sostienen la República, que son precisamente los elementos de la clase media, que es la que en realidad hoy soporta la mayoría de los gravámenes y de las contribuciones en una forma externa y vista; porque sabemos todos, o, por lo menos, esto es un principio casi universalmente aceptado, que el que paga todos los tributos es siempre el trabajador, los desposeídos; pero el que concurre a la Hacienda y el que tributa a la Hacienda pública, por regla general, en forma directa y visible, es el ciudadano de la clase media.

Deben los impuestos del Estado gravitar, esto en los términos del sistema capitalista y no revolucionario, de una manera particular sobre la riqueza del país y sobre la riqueza acumulada en puras manos. Estos, señor Ministro, serán siempre partidarios de las oligarquías y de los despotismos; la clase media será la única que se mostrará partidaria siempre de la democracia republicana, y es a la que hay que amparar además por espíritu de justicia.

Y con respecto a lo otro, con respecto a pensar y opinar como opinó yo, y como opinan muchos, que los trabajadores son, en definitiva, los

que pagan todos los impuestos del país, sobre esto, señor Ministro, ya no hay nada que discutir, porque, en realidad, los trabajadores son también provisionalmente, temporalmente, partidarios de la República, porque en principio los trabajadores van mucho más allá, quieren ir a reformas más radicales y substantivas de todo el régimen social, y no pueden discutir reformas tributarias en este plano, sino que aspiran a reformas más amplias. En definitiva, los trabajadores pertenecen al socialismo y, por consiguiente, nosotros, al hablar de estas cuestiones tributarias, creo que no podemos hablar en nombre de ellos, sino en nombre de los que son interesados en la supervivencia, o en la vigencia, o lo que sea, de la democracia republicana que hemos establecido, porque ésta reside en la clase media, que es a la que dice el señor Carner que pertenece, y a la que debe apoyar, porque es realmente la republicana.

Este es el criterio de nuestra minoría. En este aspecto deseo que el señor Ministro lo vea como colaboración, porque en realidad nosotros deseamos colaborar con el Gobierno, en la esperanza de que después los proyectos han de coincidir con nuestro criterio, que es el que, en una forma vaga e imprecisa, acabo de exponer.

(Aplausos.)

DAVANT L'ESTATUT

ELS PERILLS DEL DESENGANY

Vivim avui les hores gràvides que segueixen a la commoció d'un canvi de règim. La turbulència de l'hora augural — la mitja llum d'una alba — tendeix a difuminar els contorns i fa que tot se'ns mostri en formes més o menys confoses. Se'ns emporta una torrentada d'esdeveniments. I alguns pobres d'esperit — analfabets o catedràtics — uns amb la ingenuïtat de la ignorància, altres amb la vanitat del saberut i mentider arripex, omplen l'aire de gemecs i d'escarafalls i s'escriuixen perquè les aigües baixin un poc tèrbols. Enorme descoberta! ¿I com podia ésser altrament? Romputs els dies, les aigües han saltat — vet ací la categoria — i el doll vital flueix immens, abassegador, impetuós, tresor d'energia que sobreix vers el demà de dignitat i de grandesa. Però...

La demagogia d'alguns i la ignorància dels més, creh una insensata idea de la República en la ment de les gents senzilles, pobres o riques. En aquestes, sobre els estralls catastròfics del canvi (allò que els seus líders qualificaven elegantment de «salt en el buit»). En aquelles, sobre les possibilitats immediates de la nostra revolució política, en un país devastat i exhaurit per set anys d'insaciable voracitat dictatorial, on tot està per a edificar, o si més no, per a reconstruir.

Aquest desenys ha estat temeràriament aprofitat pels enemics del règim — que són tots els que han vist menaçats llurs interessos tèrbols o han estat ferits en llurs absurds privilegis — per a llançar-se a la campanya derrotista més vil que s'hagi conegut, que ni l'austeritat immaneuada de les figures més excelses de la República ha clos els llavis covards que vomitaven la insidia, ni ha deturat les mans mercenàries que llançaven el llot impur. Quos Deus vult perdere, dementat prius. I si l'engegament dels reaccionaris no fos encara major que llur malícia, veurien això que és més clar que la llum: que per a fugir del foc es llancen a les brases. Veurien que, en cas de reeixir llur desatentada conducta, sols podria conduir a aquest resultat: allunyar els obrers dels camins legals de la política per a llançar-los, perduda la il·lusió suprema, a les convulsions catòiques de l'extremisme anàrquic, que ens durien a tots a la ruïna i a la misèria.

Els homes de la U. S. C. venim assenyalant el perill des dels dies de la campanya electoral pre-revolucionària. No tota la culpa és de les dretes i la responsabilitat del que passa s'estén també a altres camps. Les masses, ací com a tot arreu, desgraciadament, s'alimenten d'idees simples. Volen oír frases clares i contundents, promeses de benestar immediat. Aquell que més barata, és a dir, amb el menor sacrifici, els promet la felicitat (per quimèrica i absurda que sigui la seva promesa), tindrà sempre les majors probabilitats d'ésser cregut per la majoria inconscient dels pobres que treballen i sofreixen. Sobretot, si sap cridar molt i té la veu forta. El poble pateix de sempre. I com tots els que sofreixen malalties cròniques, desitja ésser enganyat. Confia amb les panacees. Somnia amb el miracle. Adora el mite. Espera el Messies.

I la República, per a les masses incultes, era tot això: panacea, miracle, mite i Messies. No és gens d'estranyar així que tants pobres

d'esperit es sentin avui defraudats i desenganyats. No hi ha res tan amarg com el desenys que segueix sempre a l'assoliment d'una il·lusió desmesurada cobijada massa temps.

I bé; avui sabem ja el trasbals produït a tota la República pel fatal desenys i coneixem la mesura del dany inferit al patrimoni comú i a la col·lectivitat social. Però a Catalunya poden produir-se encara desenys nous, dels quals poden derivar-se mals majors. Estem abocats a l'aprovaçió del nostre Estatut autonòmic, expressió unànime de la voluntat del poble català i s'imposa una veu sincera a tots els homes que sentin la responsabilitat de l'hora, per tal d'evitar que la satisfacció de la il·lusió suprema no dugui aparellat el suprem desengany. Cal dir, doncs, clarament — si hia ara no s'ha repetit prou — que l'Estatut no és ni pot ésser, cap panacea, cap miracle, cap fórmula màgica susceptible de convertir Catalunya, de cop i volta, en la terra de Xaixa i de fer, ploguda del cel, la felicitat dels catalans. Amb el reconeixement de la nostra llibertat col·lectiva, l'Estatut serà simplement (i orh haurà d'ésser el que no vegi la immensitat de la conquesta), la consagraçió del trànsit de la nostra miserable condició de vasalls del Borbó a la suprema categoria de ciutadans lliures d'una república democràtica. Breu: la nostra carta de ciutadania en el món de la cultura i de la civilització, del qual fins ara (a desgrat de la meritíssima contribució de les penyes de l'Ateu), hem viscut una mica a les afores.

S'acosta, doncs, el moment en què ens caldrà mostrar al món allò que Catalunya és capaç de fer al servei del progrés de la humanitat. En què haurem de veure si som o no aptes per a pagar amb el nostre tribut d'investigadors, d'apòstols i de savis, el deute que avui tenim contret amb la civilització, dels avantatges materials de la qual ens hem gaudit fins ara en la nostra trista categoria de poble-xòfer. En què haurem de veure fins on arriba la nostra capacitat de sacrifici per a trobar noves formes de vida col·lectiva que ens accetin un poc més cada dia vers aquell nou ordre jurídic i social que la humanitat fretura, amb el noble afany d'ofèrir-les com a exemple als nostres germans dels altres pobles d'Espanya i de tots els pobles del món.

No, l'Estatut no tindrà cap virtut de sortilegi que pugui concitar cap miracle. L'Estatut ens obrirà la porta del camí de la dignitat, per mitjà del qual, amb el sacrifici i l'esforç de cada u de nosaltres—no pas abans—ens serà possible d'elevat el nivell de vida moral i material de tots els catalans. Com ha estat dit, s'acosta l'hora de la veritat, és cert, pels amics que a Madrid ens han acollit amb paraules cordials, de la sinceritat de les quals no tenim dret a dubtar. Però s'acosta també l'hora de la veritat per a nosaltres, és a dir, l'hora de l'emulació. Cap fórmula, cap home, cap Déu, no podrà salvar-nos. Fichte ho digué així a la nació Alemanyana. Només ens podem salvar nosaltres mateixos, amb la nostra voluntat de superació. I pensem que mai cap nova forma de vida superior s'ha pogut instaurar entre els homes sense la doble gestació conjunta de la fe i del sacrifici, sense un període d'evolució

lució històrica «a través d'un llarg malestar».

Amb la repercussió que la crisi universal té en la nostra modesta economia i atès el fet que, amb l'estructura unitària de la República Espanyola, els serveis que es traspassen a la Generalitat no produiran cap estalvi en les despeses de l'organització central (que els catalans haurem de contribuir proporcionalment a mantenir), l'assignació íntegra a la Generalitat d'aquelles partides que l'Estatut hagués d'esmerçar a Catalunya en la prestació dels dits serveis, no permet cap engrescament excessiu ni pot donar lloc a cap optimisme massa falaguer. El nostre pressupost global, per a tots els serveis, quedarà segurament molt per dessota, per exemple, de la quantitat que Holanda esmerça únicament pels serveis d'instrucció pública. Cal tenir present que el nostre standard of life és molt inferior al de tots els pobles que graviten amb llum pròpia en el món de la cultura. Cal recordar també que els anys darrers ens han dut una

forta reculada, puix que la majoria dels pobles de Catalunya des de l'any 1914 cap ençà no han augmentat gairebé llurs pressupostos municipals. La qual cosa vol dir que llur nivell de vida col·lectiva—ja aleshores neta-ment de tipus infraeuropeu—ha davallat en la mateixa proporció que ho ha fet la capacitat adquisitiva de la unitat monetària. I cal no oblidar, finalment, aquesta veritat elemental: que la civilització i la cultura són delicades essències que s'han de saber pagar cares.

Fa anys que ho deia adreçant-me a la nostra joventut. De poc servixen en l'hora decisiva de l'actuació els lírics entusiasmes, les efusions cordials, les fórmules grandiloqüents i les belles vaguetats utòpiques. L'hora d'ara és d'una gravetat immensa. No oblidéssim pas que hi ha encara una cosa més gran que el guanyar la llibertat: i és l'ésser dignes de conservar-la. Per a això és tan plena de sentit la profunda exclamació del savi: «Oh legislador, no em donis lleis per al poble. Dona'm un poble per a les lleis».

RAFAEL CAMPALANS

Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria de Sabadell

COMMEMORACIÓ DEL VINT-I-CINQUE ANIVERSARI DE LA SEVA FUNDACIÓ

Concurs d'estudis sobre escoles locals de comerç, organitzat pel Centre de Dependents, sota els auspicis de la Generalitat de Catalunya i de l'Ajuntament de Sabadell.

Característica: Aquest concurs, organitzat principalment en vistes a la futura creació d'escoles locals de comerç, té per objecte oferir a Catalunya el major nombre de treballs autoritzats. En aquest sentit es tindran en compte aquells estudis que glossin el tema amb major universalitat de coneixements (Pedagogia moderna, Cultura general i especialitats, Riquesa i Psicologia de Catalunya, Assaigs d'altres pobles, etc.)

Jurat qualificador: Senyors Pere Cominans, president; Manuel Ainaud, Jaume Carner, Pere Gual i Villalbí i Rafael Gay de Montellà, vocals; i S. Sarà Serravinyals, secretari.

Concurs d'estudis socials de Catalunya, organitzat pel Sindicat de Dependents, sota els auspicis de la Generalitat de Catalunya i de l'Ajuntament de Sabadell.

Característica: Els estudis seran a partir de 1840. Amb aquest concurs es persegueix un doble objectiu: donar a conèixer el nostre passat i orientar el nostre futur. No obrim una competició de detalls històrics. El passat, element de la nostra vida, no interessa a Catalunya actualment per la seva riquesa de detalls, sinó per la riquesa de llurs ensenyaments. Obrim, doncs, una competició per a orientar la vida social de Catalunya, que, partint del que hem estat i del que som, assenyalí el que podríem ésser.

Jurat qualificador: Senyors Amadeu Hurtado, president; Manuel Reventós, Jaume Serra, Hunter, J. M. Tallada, i Josep Xirau Palau, vocals; i Josep Oltra, secretari.

Bases

I. Els treballs hauran d'ésser escrits en llengua catalana i a màquina i adreçats al Secretari del Jurat respectiu: Pedregar, 17, Sabadell.

II. El termini d'admissió de treballs acabarà el 30 de juny de 1932.

III. Els treballs portaran un lema. El nom i les senyes de llurs autors figuraran dintre un sobre clos, al damunt del qual com a única inscripció hi figurarà inscrit el mateix lema del treball.

IV. El Jurat qualificador farà conèixer el veredicté per tot el dia 30 de setembre de 1932.

V. No es tornaran els treballs. L'entitat organitzadora es reserva durant un any el dret d'edició dels treballs rebuts al concurs.

VI. S'estableixen els següents prems:

Concurs d'estudis sobre escoles de comerç. — Primer: 750 ptes., cedit per la Generalitat de Catalunya; segon: 500 ptes., cedit per l'Ajuntament de Sabadell; tercer: 250 ptes., cedit pel Centre de Dependents.

Concurs d'estudis socials de Catalunya. — Primer: 750 ptes., cedit per la Generalitat de Catalunya; segon: 500 ptes., cedit per l'Ajuntament de Sabadell; tercer: 250 ptes., cedit pel Sindicat de Dependents.

«A hores d'ara no hi ha en tota Espanya cap partit dels anomenats burgesos que funcioni democràticament, que tingui una massa de col·lectants, una Junta d'elecció i que celebri normalment una assemblea rigorosament democràtica».

(D'una editorial de Mirador)

Exacte. En aquest sentit com en molts d'altres, la Unió Socialista de Catalunya és un exemple. Però, és un partit Socialista

CRIDA A LES NOSTRES DONES

i III

L'INGRÉS AL SOCIALISME

Sense deixar d'atendre la teva Llar, i sense voler perdre cap de les gràcies femenines, que són la teva glòria — i la glòria de tots els humans — entraràs, comprensiva i generosa Dona, a la nostra U. S. C.

Pel sol fet d'entrar-hi, un sa optimisme penetrarà en el cor dels companys. Tu, discretament, suanment, començaràs a orientar-te en la tasca d'organització, demanant parer als més experts. Laborant al compàs dels altres coadjuvaràs al treball general, i sense separar-te de la disciplina tàcita, trobaràs el mitjà d'ofrir a la col·lectivitat el teu esforç, i les teves iniciatives, si és que en tens. Podran sorgir, alguna hora, tasques difícils, i potser, també, poc agradoses. Com que en la nostra societat tot el treball ha d'ésser repartit equitativament, jo ja sé que les acceptaràs amb bona cara i que les executaràs amb gest elegant.

La propaganda que facis ens serà sumament útil. Entre els teus companys d'oficina, de taller, d'escola, quants i quantes pots decantar vers la nostra doctrina redemptora! Sobretot els joves abnegats, els que saben tenir voluntat i fermesa, amb quin gust els portaràs a treballar al costat teu, tota tu radiant activitat i entusiasme!

CONTRIBUCIÓ A L'ASSOCIACIÓ COOPERATISTA

A les Cooperatives de consum, hi entraràs cordialment i desinteressada. Hi ha mestresses de casa que hi entren únicament per a l'obtenció dels guanys immediats. El tant per cent, els beneficis a repartir en l'hora del balanç les enlluernen — perquè aquell egoisme de què parlàvem l'altre dia les té esclavitzades i no saben veure un més enllà ideal.

Tu no seràs d'aquestes. Amb la claretat de cervell i amb l'equanimitat que et caracteritza diràs: —Vull contribuir a l'associació cooperatista, no solament pel seu objecte immediat, que és el de proporcionar a les famílies millors articles, en més bones condicions i amb millor mesura, sinó perquè amb ella purifiquem i ennoblím la missió comercial que el comerç particular, amb un marcat sentit de lucre, ha anat degradant; però, sobretot, vull contribuir-hi per a ajudar a la Cooperació a tenir i fomentar aquell sentit socialista que ha d'ésser l'educador de totes les funcions de la futura organització col·lectiva (inversió dels beneficis econòmics a la creació de les institucions mutuals i culturals que calguin, i a l'ajut de tot inici de Cooperativa de Producció — que és l'inici del canvi de l'actual sistema productiu—, etc.).

LA INAJORNABLE SINDICACIÓ

Conscient com ets, ja et veig figurant també en els sindicats de la teva professió o indústria, i procurant que hi figurin tots els teus companys i companyes. Mira, amb la força suggestiva del teu convenciment, d'infondre en ells el sentit de responsabilitat, de càlcul i de la visió vasta i científica dels problemes obrers, albirant la solució definitiva dels mateixos i procurant la capacitat necessària de les masses per a la organització col·lectiva del treball, de la producció, de la distribució i del canvi.

ELS DEURES POLÍTICS

I ara passem, companya, al problema polític que és l'únic que preconciben en l'hora actual la major part de les dones que s'han despertat. Bo és, certament, que hagin acceptat amb il·lusió el dret de votar els nostres representants polítics. Ai-

xò vol dir que estan més preparades que segles enrera — quan no sentien pas aquesta necessitat — i que de la sensibilització que de la intervenció en el problema públic els en esdevindrà, en podem esperar fruits futurs de positius i més complexos valors.

Tu has d'acceptar la política com un dels elements complementaris de l'ample camp de la teva acció integralment social: element útil i indispensable com el que més, i tan noble com l'en fem ésser els qui l'impulsem i controlem.

Vulgues complir respecte a ell tots els teus deures. No deixis mai d'exercir el dret del sufragi, que és el més elevat de tots. Novícies com som les dones en aquest art, i posseïdores de més força emotiva i de més

neguits que l'home, perilla que en votar ho fem per impressions momentànies i fugeres, o per idolatries, o per sentimentalismes excessius.

Tu, que vols ésser la Dona model, la d'avui i la de demà, tu sabràs superar les deficiències de la teva naturalesa, per una part, i de la falta d'entrenament per l'altra. Tu no causaràs en aquests perills, ni tampoc, ja no cal dir-ho, en el dels atavismes, al qual t'hi empenyaràn, tingue-ho ben entès, moltes forces a qui la nova llum espanta. Com te caldrà, però, allisonar altres dones de la teva família i de la teva amistat perquè no li caiguin!

Tu, amb l'exemple, ensenyaràs a totes que no usin els drets polítics sinó amb la visió global dels grans problemes so-

cials i civils, i sense descuidar mai la relació íntima que la política té amb els processos econòmics en el desenvolupament extern de les societats organitzades.

EL DARRER MOT

I així, integrada a la vida pública al costat de l'etern company — Home, i reballant amb un amor molt elevat pels vostres fills i pels de tothom, oh, Dona moderna—, amb el teu concurs intel·ligent i cordial, podrà la U. S. C. ajudar d'una manera completa i eficaç a la formació d'aquella Ciutat Nova que la República ha delinat, i que tots sospirem per a veure construïda en dia no llunyà.

Tens la paraula, Companya.

SARA LLORENS DE SERRA

L'ORGANITZACIÓ FUTURA DE LA CULTURA A CATALUNYA

Sota aquest títol diumenge passat, dia 28 de febrer, donà la seva anunciada conferència al C. A. D. C. I. el professor de la Universitat de Barcelona i membre de la minoria parlamentària de la U. S. C. company Josep Xirau.

El conferenciant després d'expressar la satisfacció que sentia per parlar, per primera vegada, des de la tribuna del C. A. D. C. I., entitat íntimament lligada amb les vicissituds del moviment autonomista de Catalunya, es referí als tres aspectes o modalitats de la cultura: cultura formacional o humana, la finalitat de la qual és modelar l'esperit de tots els ciutadans d'un poble per a fer-los aptes a la convivència social; cultura professional que és aquella que ensenya als homes les regles o secrets per a exercir un ofici o professió. Els instruments de la cultura formacional o humana són les escoles de primer i segon grau i els de la cultura professional són, en part, les Universitats i les Escoles tècniques i, en part també, els obradors, tallers, botigues, despatxos, etc., on la gent aprèn els respectius oficis.

El tercer aspecte de la cultura, el més elevat de tots, correspon a la cultura creacional o científica. En aquest estudi superior de la cultura no es tracta ja de divulgar en masses més o menys considerables deixebles uns ensenyaments determinats, sinó que es tracta de crear noves regles, de descobrir nous horitzons, d'establir nous principis que complementin, rectifiquin o superin els principis anteriors. Fàcilment es comprendrà com és difícil de donar vida a aquesta cultura, l'elaboració de la qual no està subjecta a regles precises i determinades. Molts països n'estan completament desprovists, i Catalunya i Espanya es troben; avui dia, gairebé en aquest cas malgrat els esforços meritíssims que realitzen unes quantes personalitats. Els instruments d'aquesta última cultura són la Universitat, els Instituts Superiors i altres Corporacions científiques, oficials o privades.

El conferenciant entrà després a referir-se a les possibilitats del nostre poble dins el marc de l'Estatut, mare limitat i condicionat pels preceptes de l'actual Constitució. Reconeix que aquesta està inspirada sobre principis autonomistes però, malauradament, no sobre principis federalistes. En lloc de partir de l'existència de diferents pobles que lliurement s'uneixen i posen en comú la realització de determinats serveis, s'ha partit de l'existència d'un sol poble, el poble espanyol, constituït per regions o territoris diferents als quals es reconeix el dret d'organitzar autònomament una sèrie més o menys llarga de serveis públics.

Recorda aquell vell principi que governar és transigir i afirma que Catalunya no és encara, ni potser ho ha estat mai, una personalitat nacional completament formada, sinó que pel contrari, una personalitat que es troba en vies d'elaboració.

Una vegada implantat l'Estatut, Catalunya podrà, amb relativa facilitat, organitzar la seva cultura formacional o professional. La creació d'uns bons instruments o institucions per a servir aquests dos aspectes de la cultura és un problema sinó del tot fàcil almenys de possible solució, car requereix únicament bona voluntat i mitjans econòmics. Catalunya podrà organitzar aquest ensenyament en llengua pròpia, i així aquella qüestió de dignitat que durant tants anys hi ha hagut plantejada quedarà definitivament resolta. Tanmateix Catalunya vindrà obligada, segons l'article 50 de la Constitució, a organitzar l'estudi de l'idioma castellà el qual s'usarà també com a instrument d'ensenyament en tots els centres d'instrucció de primer i segon grau. El conferen-

ciant creu que aquesta disposició és lògica des del punt de vista de l'esperit de la Constitució, però afirma que encara que aquest precepte no hi hagués figurat Catalunya no hauria bandejat dels seus centres de cultura el conreu de l'idioma castellà.

L'organització de la nostra cultura creacional o científica és un problema de molt més difícil solució, car en aquest pla superior de la cultura ni es pot improvisar ni sobre elements personals.

Resulta satisfactoriament el plet de la nostra llengua en l'ensenyament formacional i professional no cal plantejar aquest plet en l'estadi de l'ensenyament creacional o científic. Si amb els elements indígenes no en tinguéssim prou per a bastir la nostra Universitat caldria anar a cercar aquests elements dins l'àrea de les al-

tres cultures i de les altres llengües; la castellana, indiscutiblement, però també aquelles altres que com la francesa són veïnes de la nostra.

Dins el nou règim de la Catalunya autònoma, la Universitat de Barcelona ha d'estar per damunt de les ideologies i dels partits polítics. Res hi guanyaríem que la nostra Universitat fos un centre burocràtic o una fàbrica de títols encara que professors i alumnes parlessin i escriuissin únicament en català.

La màxima aspiració de la nostra Universitat ha de ser, doncs, una aspiració científica, no nacional sinó universitària. Ha de consistir en aportar l'esforç del nostre poble a l'obra gegantina i sense fi de l'elaboració de la ciència i de la civilització. El conferenciant va ésser molt aplaudit i felicitat.

L L I B R E S

Revistes

«A C». — Documents d'activitat contemporània, especialment sobre l'arquitectura. Publicació del G. A. T. E. P. A. C. (Passeig de Gràcia, 99, Barcelona).

El G. A. T. E. P. A. C. (Grup d'Artistes i Tècnics Espanyols per al Progrés de l'Arquitectura Contemporània), representant a Espanya del C. I. R. P. A. C. (Comité International pour la Réalisation de l'Architecture Contemporaine), és l'élite d'arquitectes catalans, madrilenys i bascos que, rodejats d'un necessari grup d'industrials, treballen per a fer la nostra arquitectura, amb la consegüent decoració de la casa i de la llar, lògica, racional, harmònica amb els temps que vivim. Aquí la seva magnífica labor ha donat ja fruits esplèndids: les cases de Sixte Illescas i J. L. Sert a Barcelona, l'increment de la standardització i el començament de l'exili de tot el superflu.

«A C» és el seu portaveu, del qual s'han publicat ja quatre números. El pensament del G. A. T. E. P. A. C. s'hi manifesta íntegrament sempre.

«A C» ens informa del corrent mundial, ens mostra les obres que la lògica imposa, ens fa ballar davant dels ulls l'horror de no voler restar fidels a l'avui.

La tasca d'«A C», en un país tan endarrerit com el nostre en el qual fins ara no comença a entrar el desplaçament decorativisme, pot ésser enorme. Cal divulgar aquesta revista bellament impresa, profusament il·lustrada, de text interessant.

Recordem-nos que el socialisme exigirà també la standardització (la U. R. S. S. n'és una bona prova; una mica també la ciutat de Viena). Les necessitats de la contemporaneïtat s'encaminen cap el nou règim, i ningú no treballa tant en el terreny de la tècnica com els arquitectes.

«V. O. K. S.». — Organ de la Societat per a les relacions culturals entre la U. R. S. S. i l'estranger. (Trubnikovski pereulok, 17, Moscou 69).

La soviètica Societat per a les relacions culturals entre la U. R. S. S. i l'estranger (Voks) està publicant els darrers números del segon any del seu organ «V. O. K. S.». «V. O. K. S.», redactada en francès, és una revista completa, densa de pàgines i de contingut, discretament il·lustrada, que informa al món obrer intel·lectual de l'obra de cultura impresa per la novella U. R. S. S.; art, ciència, tècnica, indústria, expedicions, l'abast i les realitzacions del pla quinquennal soviètic hi són estudiats per valuoses figures competents en les respectives matèries.

Revista tendenciosa? Si així fos, seria natural. Ha estat massa combatut, i amb les pitjors armes, el règim soviètic, per a no ésser justificada una parcialitat.

El comunisme haurà tingut i tindrà molts errors; errors excessius. Però el pas donat en el camí del socialisme és una cosa seriosíssima; tothom qui sigui marxista no pot fer sinó inclinar-se. Altrament, a Rússia era la única possibilitat.

Planyem les errades, les crueltats, deixem les anècdotes puerils, i sapiem veure l'obra magna que s'està edificant. I admirem devotament el gran esperit de sacrifici en bé de la justícia.

En el terreny cultural, científic, tècnic, la U. R. S. S. ha superat, gairebé en un cent per cent, la vella Rússia. «V. O. K. S.» ho diu ben clarament; és un document precíoc que demostra l'obra feta.

J. R. i T.

Comarcals

¿Sou republicans o no?

En el poble d'Alcella ens trobem en el cas que tenim unes autoritats que fan cara a tots els vents. Elles es diuen republicanes federals, però fa més de vint-i-cinc anys que governen. Què direm nosaltres que som? jo crec que panxistes, perquè si governen els blancs ells són blancs i si governen els negres ells són negres. I avui ens trobem que creient aquests senyors que les autoritats que governen Catalunya i Espanya són iguals o semblants a les de la monarquia, procuren solament pel seu benestar i que persisteixi l'estat d'incultura i ignorància del que nosaltres, els Socialistes, tant blasmem i estem frustrats d'anorrear per un sempre més. I el més greu és que no s'accontenten en deixar les coses tal i com les hem hagut de suportar fins avui, sinó que burlant disposicions dictades pel Govern de la República no s'han preocupat encara ni de parlar de la secularització del cementiri. Pensem que amb els seus procediments d'estevisme encara no s'han enterat de la aprovació del projecte per part de les Corts Constituents i és per això que els Socialistes ens adreçem a les nostres autoritats i les cominem a què complint amb el seu deure procedixin sense més demora a la realització de la llei esmentada.

JOSEP FONT

La religió, segur de vida de la burgesia

Així es dedueix d'aquests mots de Gil Robles, pronunciats a la plaça de braus de Còrdova el dia 7 de febrer:

«El que tanga bienes de fortuna, que los dé. No sea ciego. Si no da, lo perderé todo.»

» Si hubiera dado el rico una parte para obras sociales, para Prensa católica y para propaganda, probablemente hubiera perdido menos de lo que ha perdido.

» Lo que déis, dadlo voluntariamente, en conciencia, por esparcir la idea.

» Eso no es limosna, ni donativo, es la prima de un seguro del resto de vuestra propiedad que queréis conservar.

» Pagad el seguro, pagad una parte para obras sociales, para Prensa católica, para política, y si no, quedaréis abandonados, sin honra, sin dinero y en medio del arroyo.»

Arts plàstiques

Remarquem, a la Sala Parés, les vint-i-cinc teles exposades per V. Solé Torba, amb paisatges de l'Empordà i d'Olot. Sobretot, la seva vista de la Plaça d'Olot, sòbria i justa, a desgrat de la seva fredor, i la vista panoràmica «Olot i Muntanyes».

De les vint-i-set pintures de J. Gausachs, a la mateixa Sala, hem sentit la visió d'un artista molt ben dotat, que encara es cerca, però que ja ha realitzat coses tècnicament encertades. Hi ha molta inquietud en tota l'obra de Gausachs.

Josep de Cabanyes és un pintor reposat que excel·leix en el paisatge. Les seves dotze teles panoràmiques de la Sala Parés i els seus tres retrats palesen un artista més aviat reflexiu que impulsiu, però que a desgrat de la seva fredor objectiva sap escrutar l'ànima de les coses i copiar-ne el sentit.

Finalment, l'escultor Josep Canyès exposa a can Parés quinze escultures i un aplec de dibuixos que delaten l'alta qualitat del seu art, fet d'intuïció i de passió, ple de vida i d'expansió. Allunyat de tota escola, Josep Canyès és al punt dolc de la inspiració dins el qual pot decantar-se fàcilment devés qualsevulla d'elles o romandre al marge de totes, car la seva personalitat és prou forta per no haver-se d'afiliar a cap. El seu primitivisme té punts de maduresa tan grans que ja sembla decadentisme. Això torna agre-dolç i interessantíssim el seu art i interessant la personalitat i la psicologia de l'artista.

ARX

Nova companyia metalúrgica

Una nova companyia, la Magnesium Development Company està en vies de formació als Estats Units per la I. G. Farbenindustrie, el trust alemany dels colorants, i l'Aluminium Company of America. La nova companyia no fabricarà sinó que servirà de base de col·laboració entre els dos grups, a fi de permetre combinar llur organització tècnica i els drets de patent.

TALLERS

ZEUS

Construcció de l'aparell de Ràdio «ZEUS» de 3, 5 i 6 vàlvules completament selectius + Reparació d'altres aparells de Ràdio i gramfons de totes menes

«ZEUS»
Sepúlveda, 174
Telèfon 30885

Unió Socialista de Catalunya

(Continuació de la pàgina 1)

d'organització del seu sistema administratiu. Per això en una ocasió es va declarar enemic de la municipalització.

Quant al cas Anguera de Sojo, manifesta que si ell es va abstenir de votar en contra fou per no fer el joc a la Lliga. Assenyala que gràcies a ell fou rebutjada pel Consistori una proposició de les dretes de felicitació a les autoritats per llur actuació en els fets de l'Alt Llobregat.

A una pregunta d'un delegat, indica que el Ministeri de Foment no pot haver autoritzat la Companyia de Tramvies de Barcelona a augmentar les tarifes, perquè, en virtut del contracte que aquesta empresa té amb aquell Ministeri, està facultada per a augmentar-les.

CASTELLTORT agraeix les explicacions dels companys regidors però creu que la discussió s'ha desviat del seu veritable camí. Totes les crítiques que s'han formulat no han estat contra la gestió dels regidors, sinó contra l'informe, el qual troba mancat de solucions.

ROSSELL I MONTANE proposa que es doni per acabada la discussió de l'informe.

RAMIS agraeix també les explicacions dels regidors però declara que ha trobat a faltar audàcia en llur actuació. Expressa la seva admiració per l'obra de Xirau a la Comissió de Cultura i li prega que en la construcció dels nous grups se segueixi el criteri de prescindir de tot luxe d'ornament. Aiximateix li prega que es doni la màxima importància a l'ensenyament als adults.

XIRAU recull els dos precís i s'hi manifesta absolutament d'acord.

COMA assenyala carestia de la carni de porc i prega al company Duran que des de llur càrrec procuri posar remei a aquest problema.

DURAN I GUARDIA recull el prec. Assenyala la impossibilitat de resoldre des de l'Ajuntament certs problemes de proveïments que tenen un caràcter nacional. Observa que la manera perfecta de resoldre els problemes de proveïments és l'organització cooperativa de consumidors i productors agrícoles.

Clos el debat sobre la totalitat de l'informe s'acorda que no es discuteixi per parts, passant seguidament a la discussió del programa mínim municipal.

Es presenten dues proposicions relatives a l'aprovació de l'actuació dels regidors. Després d'un breu debat en el qual intervenen els companys Castellort, Guardiola, Ruiz, Granier, Viladomat i Cases, les dues proposicions queden refoses en la següent:

«Que el Congrés es doni per assabentat de l'informe dels regidors i aprovi llur gestió administrativa.»

Es aprovada per unanimitat aquesta proposició i seguidament el President de Mesa aixeca la sessió a un quart de tres de la matinada del dia 28.

Sessió del dia 28 (matí)

El PRESIDENT DE MESA reprèn la sessió a les onze del matí del dia 28.

ROSSELL I MONTANE, per la ponència del programa mínim municipal, llegeix la següent proposició que presenta en nom del districte primer:

1.ª La Unió Socialista de Catalunya nomenarà immediatament una Comissió emanada del si de la seva Assemblea que cuidarà d'estudiar el problema municipal de la Catalunya futura en tots els seus aspectes.

2.ª La Comissió dictaminarà en un termini no superior a un mes, un cop el dictamen obri en poder de l'organisme superior del Partit, aquella convocarà novament a l'Assemblea per a discutir la proposta d'acord, prèvia remesa a tots els organismes de la Unió Socialista de Catalunya, de la còpia del dictamen formulat per la Comissió.

3.ª El dictamen, entenen els proposants, que deuria tenir en compte els aspectes següents del problema municipal:

a) Organització dels Ajuntaments.
b) Règim de govern. (Sistema de Parlament, Govern per Comissió, Govern per gerència, Fórmula mixta).

c) Hisenda municipal. (Ajuntaments majors de 100.000 ànimes, Ajuntaments superiors a 30.000 ànimes, Ajuntaments inferiors a 30.000 ànimes, Ajuntaments rurals, Ajuntaments de pobles agrícoles, Ajuntaments de pobles industrials, la municipalització de serveis i els sistemes mixtes, la teoria dels impostos en la pràctica. És aplicable el repartiment d'utilitats, vulgarment denominat «el consum»).

d) Formació d'un organisme superior encarregat de orientar els Municipis en llur multiplicitat de serveis, i especialment en el ram d'Hisenda.

e) Serveis avui a càrrec dels Ajuntaments i possibilitat de diferir-los.

f) El problema de la habitació, el de les subsistències i el dels sense treball.

g) La cultura; ha d'ésser un servei municipal?

h) El problema dels funcionaris. Explica la labor de la ponència, la qual ha rebutjat les esmenes que per raons legals, d'eficàcia o d'oportuni-

tat no eren admissibles. Creu que no cal donar una excessiva importància a la discussió del programa mínim, car el més interessant és l'organització municipal. Proposa que es llegeixin un per un els punts del programa amb les esmenes que hi magin presentades.

RUIZ proposa que es donguin per aprovats els punts sobre els quals no s'ha presentat cap esmena.

GRAU creu que no és precisament tasca administrativa allò que cal fer. S'estàn en consideracions sobre política de proveïments i altres punts.

RUIZ opina que abans d'entrar a discutir punt per punt el programa mínim cal discutir-lo en la seva totalitat.

ROSSELL I MONTANE demana que quedi ben delimitat tot allò que afecti el programa mínim municipal d'allò que faci referència al projecte per ell presentat.

Proposa que es discuteixi separatament una cosa de l'altra.

Es dona lectura a una proposició dels companys Murtra, Rafael i Ardiaca, en la qual es demana que es passi immediatament a la discussió del programa municipal.

Es aprovada.

En conseqüència, ROSSELL I MONTANE per la ponència dona lectura a l'article primer del programa.

Després d'una observació del company Castellort, és aprovat per unanimitat.

Es aprovat també el segon, amb l'adició proposada pel company Campalans.

ROSSELL I MONTANE, per la ponència, manifesta que la ponència ha rebutjat l'esmena sobre l'article tercer, en la qual el districte quart demanava que els serveis públics municipalitzats es suministressin a preu de cost.

ARDIACA, en nom del districte quart, defensa l'esmena.

CAMPALANS contesta i proposa que l'article 3.º quedi redactat així: «Municipalització socialista dels serveis públics». Així s'aprova.

VALLS proposa que quedi suprimit l'article quart. Així s'acorda.

Sobre l'article cinquè s'entaula un debat sobre els sistemes electorals: majoritaris i proporcionals, en el qual intervenen els companys Roure i Torrent, Castellort, Comorera, Granier i Jufress. Queda aprovat l'article amb la modificació proposada pel company Granier.

Seguidament el PRESIDENT DE MESA suspen la sessió a dos quarts de dues de la tarda.

(Per manca d'espai deixem per al número vinent la publicació de la ressenya de la sessió de tarda.

Programa mínim municipal

(Text aprovat pel Congrés. La part cultural passà a estudi d'una comissió.)

1. — De l'organització

I. Plena autonomia política, pressupostal i impositiva dels Municipis.

II. Completes facultats d'expropiació per raons de salut pública, d'urbanització i embelliment i totes altres dels Municipis.

III. Sistema d'elecció majoritària amb representació proporcional de les minories per llistes de partits.

IV. Elecció de l'alcalde pels regidors i responsabilitat efectiva d'aquell envers aquests.

V. Remuneració equitativa dels regidors.

VI. Un municipi, un districte electoral.

VII. Referèndum i iniciativa populars.

VIII. Laïcització integral de tots els serveis municipals.

IX. Extirpació dels vicis i parasitisme burocràtics.

X. Reorganització dels serveis administratius per tal de disminuir llur cost i augmentar llur eficàcia.

XI. Responsabilitat efectiva dels alts funcionaris i tècnics.

XII. Obligació dels obrers i empleats municipals d'ocupar el lloc i exercir les funcions pels quals hagin estat nomenats.

2. — De l'Economia

I. Municipalització socialista dels serveis públics.

II. Impost a la terra lliure de millores.

III. Reversió al Municipi de la plus-valua.

IV. Impostos especials al comerç i a la fabricació de begudes alcohòliques, al luxe i al privilegi en general.

V. Impost de publicitat comercial.

VI. Supressió de tot impost sobre el consum.

VII. Supressió de tot impost sobre els lloguers inferiors a 151 pessetes mensuals.

VIII. Supressió dels drets de trasllat de domicili pels lloguers inferiors a 151 pessetes mensuals.

IX. Supressió absoluta de subvencions a entitats i obres de caràcter eclesiàstic o confessional.

X. Construcció a Barcelona d'una xarxa orgànica de metres a fi de facilitar el descongestionament del centre i l'expansió de la ciutat als punts extrems i creació del bitllet reduït per als obrers de les barriades extremes.

XI. Obligació dels propietaris de construir les voreres i tancar els solars.

XII. Creació de bons hipote-

caris per tal de facilitar la pavimentació dels carrers.

3. — De l'Higiene i de Política Social

I. Municipalització de l'assistència mèdica social i de la higiene en totes llurs branques, especialment en la vida escolar.

II. Llars per a tots els infants necessitats de tutela, vells i invàlids i prohibició absoluta de la mendicitat.

III. Lluita metòdica contra les malalties infeccioses.

IV. Lluita contra el vici amb impostos quan no sigui possible suprimir-lo d'altra manera.

V. Construcció pels Municipis de vivendes higièniques i econòmiques i destrucció de les que no reuneixin les degudes condicions de salubritat i puguin ésser substituïdes per les primeres.

VI. Supressió de tot gravàmen a la construcció de cases barates.

VII. Instal·lació obligatòria de water i de bany o dutxa domèstics.

VIII. Creació de piscines municipals en quantitat suficient per a les necessitats de la població urbana.

IX. Ajut efectiu a les cooperatives populars de crèdit, producció i treball.

X. Fiscalització dels preus i qualitat dels queviures.

XI. Política de proveïment de queviures mitjançant l'ajut a les cooperatives populars de consum.

XII. Revisió periòdica dels lloguers per tal d'ajustar-los a un tipus equitatiu de renda calculat amb deducció de la plus valua.

XIII. Inspecció domiciliària amb intervenció de comissions de llogaters elegides pels veïns.

XIV. Reglamentació de la construcció per tal que faci favorable la higiene, l'habitabilitat, la urbanització i l'embelliment de la ciutat.

XV. Augment dels espais lliures (parcs i places).

XVI. Dret sindical per als obrers i empleats municipals.

XVII. Treball diari de vuit hores i setmanal de quaranta quatre.

XVIII. Salari mínim vital, periòdicament ajustat al cost de la vida.

XIX. Iguals condicions de salaris i horari per a les empreses de serveis públics i totes aquelles que treballin amb o per al Municipi.

XX. Reglamentació estricta de les condicions d'higiene i seguretat dels llocs de treball.

XXI. Inspecció rigurosa dels llocs de treball amb la intervenció de comissions sindicals.

Unió Socialista de Catalunya

Actes de Propaganda

5 març

Conferència de Joan Comorera, a Bisbal del Panadès, a les 9 1/2 del vespre, organitzada per la Secció U. S. C. local. Tema: "La qüestió religiosa."

6 març

Conversa de Joan Comorera, a Vendrell, a les 10 del matí.

6 març

Conversa de Joan Comorera, a Tarragona, a les 4 de la tarda.

6 març

Conferència de E. Granier-Barrera al Centre Federal de Llinàs. Tema: "El solialisme a Catalunya".

Contra les deportacions

ACORD DEL CONGRÉS COMARCAL DE BARCELONA

El I Congrés de la Federació Comarcal de Barcelona de la U. S. C. acorda reclamar que sigui anul·lada l'ordre de deportació dels obrers més o menys complicats en els fets ocorreguts en la zona de l'Alt Llobregat i que sigui l'autoritat judicial la que, en tot cas, determini la culpabilitat o innocència dels detinguts.

URALITA

ELS MILLORS MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ

URALITA, S. A.
PLAÇA ANTONI LÓPEZ, 15
TELEFON 16556 :: BARCELONA

L'ESTAMPA

IMPRESA

TREBALLS DE LUXE

Aribau, 75
Tel. 71862

BARCELONA